

בְּגִי אָדָם. אַחַר כֵּךְ יָדַע שְׂאוֹתָם מִלְּאָכִים קְדוֹשִׁים הֵם וּבָאוּ אֵלָיו בְּשִׁלְיחוֹת, בְּשִׁעָה שְׁאַמְרוּ לוֹ אִי"ה שָׂרָה אֶשְׁתְּךָ וּבִשְׂרוּ לוֹ בְּשׁוֹרֵת יִצְחָק.

אֲלֵיו - הָאוֹתוֹת נְקוּדוֹת אִי"ו, וְסִימָן אִי"ו רָמַז לְמָה שְׁלֹמֶעֱלָה, רָמַז לְקַב"ה. וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָל. פְּתוּב פֶּאֶן הִנֵּה בְּאֵהָל, וְכָתוּב שֵׁם (ישעיה לג) אֵהָל בַּל יִצְעַן וְגו'. בֹּא רֵא, בִּינֵן שְׁנֵקוּד אִי"ו, לְמָה פְּתוּב אַחַר כֵּךְ אִי"ה? אֵלָא מִשׁוּם שְׁחַבּוּר שֶׁל זָכַר וּנְקִבָה כְּאֶחָד סוּד הָאֲמוּנָה. אַז אָמַר וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָל. שֵׁם הוּא הַקָּשֶׁר שֶׁל הַכֹּל וְשֵׁם הוּא נִמְצָא [וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָל]. אִי"ה וְגו'. וְכִי לֹא יָדְעוּ הַמְּלָאכִים הָעֲלִיּוֹנִים שְׂשָׂרָה הִנֵּה בְּאֵהָל? לְמָה פְּתוּב אִי"ה? אֵלָא שְׁלֹא יוֹדְעִים בְּעוֹלָם הַזֶּה אֵלָא מָה שְׁנִמְסָר לָהֶם לְדַעַת.

בֹּא רֵא, (שמות יב) וְעַבְרָתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי ה'. וְכִי פֶמָה שְׁלִיחִים וּמְלָאכִים יֵשׁ לְקַב"ה? אֵלָא מִשׁוּם שֶׁהֵם לֹא הָיוּ יוֹדְעִים בֵּין טִפְּהָ שֶׁל כְּכוּר לְאוֹתָהּ שְׁלֹא שֶׁל כְּכוּר פֶּרֶט לְקַב"ה לְבַדוֹ.

כְּמוֹ זֶה (יחזקאל ט) וְהַתּוֹיֹת תּוֹ עַל מִצְחֹת הָאֲנָשִׁים. וְלָמָּה צְרִיכִים? אֵלָא מִשׁוּם שֶׁהֵם לֹא יוֹדְעִים אֵלָא רַק מָה שְׁנִמְסָר לָהֶם לְדַעַת [יודעים], כְּמוֹ כָּל הַדְּבָרִים הַלְלוּ שְׁעֵתִיד הַקַּב"ה לְהִבְיֵא עַל הָעוֹלָם. וּמָה הַטֵּעַם? מִשׁוּם שֶׁהַקַּב"ה מַעְבִּיר פְּרוּז בְּכָל הַרְקִיעִים בְּאוֹתוֹ דָּכַר שְׁעֵתִיד לְהִבְיֵא עַל הָעוֹלָם.

בְּגוֹן זֶה בְּשִׁעָה שֶׁהַמְּשַׁחֵת נִמְצָא בְּעוֹלָם, צְרִיךְ בֶּן אָדָם לְהִסְתַּתֵּר בְּבֵיתוֹ וְלֹא יִהְיֶה נִרְאָה בְּשׁוּק כְּדִי שְׁלֹא לְשַׁחֵת, כְּמוֹ שְׁנִמְסָר (שמות יב) וְאַתֶּם לֹא תִצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד בֶּקֶר. מֵאלוֹ שִׁיכוֹל לְהִסְתַּתֵּר

בְּקַדְמִיתָא לָא הָוָה יָדַע אֵלָא דְאַנּוּן בְּנִי נָשָׂא, וּלְבַתֵּר יָדַע דְאַנּוּן מִלְּאָכִין קְדִישִׁין וְאַתּוּ בְּשִׁלְיחוֹתָא לְגַבִּיָּה. בְּשִׁעָתָא דְאַמְרוּ לִיה אִי"ה שָׂרָה אֶשְׁתְּךָ וּבִשְׂרוּ לִיה בְּשׁוֹרֵת יִצְחָק.

אֲלֵיו אַתְּוּן נְקוּדוֹת אִי"ו, וְסִימָן אִי"ו, רָמַז לְמָה דְלְעִילָא, רָמַז לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָל. פְּתִיב הָכָא הִנֵּה בְּאֵהָל וְכָתִיב הָתָם (ישעיה לג) אֵהָל בַּל יִצְעַן וְגו'. תָּא חֲזִי, בִּינֵן דְנִקּוּד אִי"ו אֲמַאי פְּתִיב לְבַתֵּר אִי"ה, אֵלָא בְּגִין דְחַבּוּרָא דְדָכַר וְנוּקְבָא פְּחֻדָא רָזָא דְמְהִימְנוּתָא. פְּדִין אָמַר וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָל. תַּמָּן הוּא קְשׁוּרָא דְכֻלָּא וְתַמָּן אֶשְׁתַּפַּח (וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָל). אִי"ה וְגו', וְכִי לָא הָווּ יָדְעִי מִלְּאָכִי עַלְאִי דְשָׂרָה הִנֵּה בְּאֵהָל, אֲמַאי כָּתִיב אִי"ה. אֵלָא לָא יָדְעִי בְּהֵאִי עַלְמָא אֵלָא מָה דְאַתְמָסַר לָהּ לְמַנְדַּע.

תָּא חֲזִי (שמות יב) וְעַבְרָתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יי. וְכִי פֶמָה שְׁלִיחִין וּמְלָאכִין אִית לִיה לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵלָא בְּגִין דְאַנּוּן לָא יָדְעִי בֵּין טִפְּה דְבוּכְרָא לְהַהוּא דְלָא בּוּכְרָא בַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי.

בְּגוֹזָנָא דָּא (יחזקאל ט) וְהַתּוֹיֹת תּוֹ עַל מִצְחֹת הָאֲנָשִׁים. וְאַמַּאי צְרִיכִין. אֵלָא בְּגִין דְאַנּוּן לָא יָדְעִי, אֵלָא מָה דְאַתְמָסַר לוֹן לְמַנְדַּע (דע"ו), פְּגוֹן כָּל אַנּוּן מְלִין דְזַמִּין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַיְתָאָה עַל עַלְמָא. וּמַאי טַעְמָא בְּגִין דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַעְבַּר פְּרוּזָא בְּכֻלְהוּ רְקִיעִין בְּהֵהִיא מְלָה דְזַמִּין לְאַיְתָאָה עַל עַלְמָא.

בְּגוֹזָנָא דָּא בְּשִׁעָתָא דְמַחְבְּלָא אֶשְׁתַּכַּח (ד' קב) בְּעַלְמָא בְּעִי בַר נָשׁ לְאַתְפְּסָא בְּבֵיתֵיהּ וְלֹא יִתְחַזִּי בְּשׁוּקָא בְּגִין דְלָא יִתְחַבֵּל, פֶּמָה דָּאתָ אָמַר, (שמות יב) וְאַתֶּם לֹא תִצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד

כֵּן, אָבֵל מִלִּפְנֵי הַקֶּבֶ"ה לֹא [פ"א
 (כול) צָרִיךְ לְהִסְתַּתֵּר. מֵה פְּתוּב?
 (ירמיה כג) אִם יִסְתַּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים
 וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם ה'.

מִדְּרַשׁ הַנְּעֻלָּם

אָמַר רַבִּי חִיָּיא אָמַר רַב, אִם
 הֵיִינוּ מִסְתַּכְּלִים בְּפִרְשָׁה הַזֹּה -
 נִסְתַּכַּל בְּחֻכְמָה אִם עֲנִין הַנְּשֻׁמָּה
 הִיא אֵין אֵין רֵאשָׁה סוּפָה וְאֵין סוּפָה
 רֵאשָׁה, וְאִם הָעֲנִין לְפִטְיֹת
 הָאָדָם מִן הָעוֹלָם הִיא, נִסְתַּר אֶת
 כָּל הַפִּרְשָׁה אוֹ נַעֲמִיד אֶת
 הַפִּרְשָׁה בְּזָה אוֹ בְּזָה. מֵה זֶה יִקַּח
 נָא מַעַט מֵיָם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְגו',
 וְאֶקַּח פֶּת לְחֵם וְגו', וְיִמְהַר
 אֲבָרְהָם הָאֵהֱלָה אֶל שָׂרָה וְגו',
 וְאֶל הַבְּקָר רֵץ אֲבָרְהָם וְגו', וְיִקַּח
 חֲמָאָה וְחֻלְבֵּי וְגו'.

בְּשֵׁבַע רַב דִּימִי, אָמַר, לֹא מִצָּאָה
 הַנְּשֻׁמָּה תוֹעֵלֶת לַגּוֹף אֶלְמֵלֵא מֵה
 שְׂרָמֹז בְּכָאן רְמֹז הַקְּרִבְנוֹת. בְּטֵלוּ
 הַקְּרִבְנוֹת - לֹא בְטֵלָה הַתּוֹרָה. זֶה
 שְׂלֵא מִתְעַסֵּק בְּקְרִבְנוֹת, שְׂיַעֲסֵק
 בַּתּוֹרָה וְיִוְעִיל לוֹ יוֹתֵר. שְׂאָמַר
 רַבִּי יוֹחָנָן, כְּשִׁפְרֵשׁ הַקֶּבֶ"ה
 הַקְּרִבְנוֹת, אָמַר מִשָּׁה: רְבוּנוּ שֶׁל
 עוֹלָם, תִּינַח בְּזִמְנֵי שִׁיְהִי יִשְׂרָאֵל
 עַל אֲדָמְתֶם, בִּיּוֹן שִׁיְגִלוּ מֵעַל
 אֲדָמְתֶם מֵה יַעֲשׂוּ? אָמַר לוֹ:
 מִשָּׁה, יַעֲסִקוּ בַּתּוֹרָה, וְאֲנִי מוֹחֵל
 לָהֶם בְּשִׁבִילָה יוֹתֵר מִכָּל
 הַקְּרִבְנוֹת שְׂבַעֲוֹלָם, שְׂנֵאֲמַר (ויקרא
 ז) זֹאת הַתּוֹרָה לְעֵלָה לְמַנְחָה וְגו'.
 כְּלוּמַר, זֹאת הַתּוֹרָה בְּשִׁבִיל
 עוֹלָה, בְּשִׁבִיל מְנַחָה, בְּשִׁבִיל
 חֲטָאֵת, בְּשִׁבִיל אֶשֶׁם.

אָמַר רַבִּי כְּרוּסְפָדַי, זֶה מִי
 שְׂמִזְפִּיר בְּפִיו בְּבִתֵּי כְּנִסְיוֹת
 וּבְבִתֵּי מִדְּרָשׁוֹת עֲנִין הַקְּרִבְנוֹת
 וְתַקְרָבְתֶם וְיִכּוֹן בְּהֶם, בְּרִית
 כְּרוּתָה הִיא שְׂאוֹתֶם הַמְּלֹאכִים
 הַמְּזִפְרִים חֲטָאוּ כְּדִי לְהִרְעֵ לוֹ,
 שְׂלֵא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לוֹ אֶלֶּא רַק טוֹב.

וְכִי יוֹכִיחַ? פִּרְשָׁה זֹה תוֹכִיחַ! שְׂפִינֵן שְׂאָמַר וְהִנֵּה שְׂלֵשָׁה אֲנָשִׁים נִצְבִים עָלָיו, מֵה זֶה עָלָיו? לַעֲנִין

בְּקָר. מִנִּיְהוּ דִּיכִיל לְאִסְתַּתְרָא, אֵין, אָבֵל
 מִקְמִי קִדְשָׁא כְּרִיךְ הוּא לָא (פ"א יביל) בְּעֵי
 לְאִסְתַּתְרָא. מֵה כְּתִיב, (ירמיה כג) אִם יִסְתַּר אִישׁ
 בְּמִסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם יי.

מִדְּרַשׁ הַנְּעֻלָּם

אָמַר רַבִּי חִיָּיא אָמַר רַב אֵי הוּיָנָא מִסְתַּכְּלִין בְּפִרְשָׁתָא
 דָּא נִסְתַּכַּל בְּחֻכְמָתָא, אֵי עֲנִינָא דְנִשְׁמָתָא הִיא
 לָאו רִישָׁא סוּפָא וְלָאו סוּפָא רִישָׁא, (דף ק ע"א) וְאֵי עֲנִינָא
 לְפִטְיֹת אֵינִישׁ מֵעֲלָמָא הִיא, נִסְתַּר כָּל פִּרְשָׁתָא אוֹ
 נוֹקִים פִּרְשָׁתָא כְּהִיא אוֹ כְּהִיא. מֵהוּ יוֹקַח נָא מַעַט מֵיָם
 וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְגו' וְאֶקַּח פֶּת לְחֵם וְגו' וְיִמְהַר אֲבָרְהָם
 הָאֵהֱלָה אֶל שָׂרָה וְגו' וְאֶל הַבְּקָר רֵץ אֲבָרְהָם וְגו' וְיִקַּח
 חֲמָאָה וְחֻלְבֵּי וְגו'.

כִּד אֶתָּא רַב דִּימִי אָמַר לֹא מִצָּאָה הַנְּשֻׁמָּה תוֹעֵלֶת לַגּוֹף
 אֶלְמֵלֵא מֵה שְׂרָמֹז בְּכָאן רְמֹז הַקְּרִבְנוֹת. בְּטֵלוּ
 הַקְּרִבְנוֹת לֹא בְטֵלָה הַתּוֹרָה, הִיא דְלֹא אַעֲסֵק בְּקְרִבְנוֹת
 לַיַעֲסֵק בַּתּוֹרָה וְיִתְהַנִּי לִיְהִי תִיר, דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן
 כְּשִׁפְרֵשׁ הַקְּדוּשׁ כְּרוּף הוּא הַקְּרִבְנוֹת אָמַר מִשָּׁה רְבוּנוּ
 שֶׁל עוֹלָם תִּינַח בְּזִמְנֵי שִׁיְהִי יִשְׂרָאֵל עַל אֲדָמְתֶם, בִּיּוֹן
 שִׁיְגִלוּ מֵעַל אֲדָמְתֶם מֵה יַעֲשׂוּ, אָמַר לוֹ מִשָּׁה, יַעֲסִקוּ
 בַּתּוֹרָה וְאֲנִי מוֹחֵל לָהֶם בְּשִׁבִילָה יוֹתֵר מִכָּל הַקְּרִבְנוֹת
 שְׂבַעֲוֹלָם שְׂנֵאֲמַר (ויקרא ז) זֹאת הַתּוֹרָה לְעוֹלָה לְמַנְחָה
 וְגו'. כְּלוּמַר זֹאת הַתּוֹרָה בְּשִׁבִיל עוֹלָה בְּשִׁבִיל מְנַחָה
 בְּשִׁבִיל חֲטָאֵת בְּשִׁבִיל אֶשֶׁם.

אָמַר רַבִּי כְּרוּסְפָדַי הִיא מֵאֵן דְּמִדְּפֵר בְּפוּמִיָּה בְּבִתֵּי
 כְּנִסְיוֹת וּבְבִתֵּי מִדְּרָשׁוֹת עֲנִינָא דְקְרִבְנֵי
 וְתַקְרוּבְתָא וְיִכּוֹן כְּרוּתָה הוּא דָּאֲנוּן מְלֹאכְנָא
 דְּמִדְּכָרִין חוּבִיָּה לְאֲבָאשָׁא לִיְהִי דְלֹא יְכֻלִין לְמַעֲבֹד לִיְהִי
 אֶלְמֵלֵא טִיבוּ.

וּמֵאֵן יוֹכֵחַ הִיא פִּרְשָׁתָא יוֹכֵחַ, דְּכִינֵן דְּאָמַר וְהִנֵּה